

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1999 Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1999 N:o 1329—1341

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1329	Laki tapaturmavakuutuslain muuttamisesta	3551
1330	Asetus tapaturmavakuutuslain täytäntöönpanosta annetun asetuksen 16 §:n kumoamisesta ..	3554
1331	Laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta	3555
1332	Laki lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 13 a §:n muuttamisesta	3558
1333	Laki merimieseläkelain muuttamisesta	3559
1334	Laki yrittäjien eläkelain muuttamisesta	3562
1335	Laki maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta	3564
1336	Laki luopumiseläkelain 24 §:n muuttamisesta	3566
1337	Laki maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 43 §:n muuttamisesta ..	3567
1338	Laki maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain 37 §:n muuttamisesta	3568
1339	Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 40 §:n muuttamisesta	3569
1340	Sosiaali- ja terveysministeriön päätös työeläkkeen laskemisesta eräissä tapauksissa	3570
1341	Sosiaali- ja terveysministeriön päätös perusteista, joiden mukaan työntekijäin eläkelain 19 b §:ssä säädetty kertasuoritus lasketaan	3572

N:o 1329

Laki

tapaturmavakuutuslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 63 §:n 2 momentti,
muutetaan 26 §:n 2 momentti, 41 a §:n 3 momentti, 42 §, 47 §:n 2—3 momentti, 53 c §:n 4 momentti ja 61 a §,
sellaisina kuin niistä ovat 26 §:n 2 momentti ja 47 §:n 2 momentti laissa 1642/1992, 41 a §:n 3 momentti ja 53 c §:n 4 momentti laissa 893/1994, 42 § laissa 526/1981 ja 61 a § laeissa 601/1986 ja 838/1996, sekä
lisätään 47 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1642/1992, uusi 4 ja 5 momentti seuraavasti:

26 §

Jos työntekijä on saanut toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 23 §:ssä tarkoitettua toimeentulotukea ennakkona, vastaavalta ajalta myönnetty päiväraha, tapaturmaeläke ja 17 a §:n mukainen korvaus suoritetaan 1 momentissa mainituin edellytyksin toimeentulotuen korvaamiseksi sosiaalihuoltolain

(710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimielimelle sen hakemuksesta.

41 a §

Käsiteltäessä vakuutuslaitoksessa tämän lain mukaista vakuuttamisvelvollisuutta, korvausasiaa ja takaisinperintää sekä näihin rin-

HE 164/1999
StVM 27/1999
EV 138/1999

nastettavia asioita asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos se on hänen etunsa vuoksi ilmeisen tarpeellista. Alle 15-vuotiaan puhevaltaa muussa kuin henkilöä koskevassa asiassa käyttää hänen edunvalvojansa. Muutoin käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin hallintomenettelylain (598/1982) 4, 6, 9—11, 16, 16 a, 16 b, 21, 23 ja 24 §:ssä ilmaistuja periaatteita. Vakuutuslaitoksen toimihenkilö voi kuitenkin sen estämättä, mitä hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään, käsitellä asiaa, joka koskee vakuutuslaitosta työnantajana.

42 §

Jos se, jonka korvauksesta on kysymys, ei pysty iän, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi hoitamaan asioitaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, vakuutuslaitoksen hyväksymä henkilön lähimainen tai muu henkilö, joka on pääasiallisesti huolehtinut hänestä, voi käyttää hänen puolestaan puhevaltaa tämän lain mukaista korvausta koskevassa asiassa.

47 §

Korvaus maksetaan sille, jolle se on myönnetty, jollei laissa toisin säädetä. Korvauksen maksamisesta sille, jolla on edunvalvoja, on soveltuvin osin voimassa, mitä holhustoimesta annetussa laissa (442/1999) säädetään. Alle 15-vuotiaan korvaus maksetaan kuitenkin hänen edunvalvojalleen.

Jos asianomaiset eivät toisin sovi, suoritettava korvaus on pidettävä vakuutuslaitoksen toimesta ja kustannuksella korvaukseen oikeutetun saatavana siinä kotimaisessa rahalaitoksessa, jonka korvauksensaaja määrää. Jos rahalaitosta ei ole määrätty, suoritettava korvaus pidetään siihen oikeutetun saatavana tämän asuinpaikan postitoimipaikassa. Kymmentä markkaa pienempi korvauserä on pidettävä vakuutuslaitoksessa korvauksensaajan nostettavissa.

Valtion työssä vahingoittuneelle korvaus voidaan kuitenkin suorittaa sen viranomaisen välityksellä, jonka alaisessa työssä tapaturma on sattunut.

Jos korvauksen maksamista korvauksensaajalle itselleen ei voida pitää tarkoitustaan vastaavana hänen elämäntapojensa, sairautensa tai muun erityisen syyn vuoksi eikä hänelle ole määrätty edunvalvojaa, vakuutuslaitos voi korvauksensaajan suostumuksella päättää, että päiväraha, tapaturmaeläke, elin-

korke, perhe-eläke tai huoltoeläke maksetaan korvauksensaajan asuinkunnan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetulle toimielimelle käytettäväksi korvauksensaajan ja sellaisen henkilön huoltoon, jonka elatuksesta korvauksensaaja on toimeentulotuesta annetun lain 2 §:n mukaan velvollinen huolehtimaan. Näin maksettua korvausta ei saa vastoin korvauksensaajan nimenomaista suostumusta käyttää muuhun kuin sen kuu-kauden aikana annettavaan huoltoon, jolta korvaus on suoritettu. Jos korvauksensaaja on 61 a §:n 3 momentissa tarkoitetussa hoidossa tai huollossa, tulee korvaus käyttää 61 a §:n 3 momentin mukaisesti. Esityksen eläkkeen maksamisesta 1 momentin mukaisesti voi tehdä korvauksensaaja, hänen puolisonsa, muu omaisensa, henkilö, joka hänestä pääasiallisesti huolehtii, tai kunnan asianomainen monijäseninen toimielin.

53 c §

Mitä 41 a §:n 3 momentin kahdessa ensimmäisessä virkkeessä säädetään asianosaisen ja edunvalvojan puhevallasta ja kuulemisvelvollisuudesta tämän lain mukaisessa asiassa, on vastaavasti voimassa haettaessa muutosta vakuutuslaitoksen ja tapaturmalautakunnan päätökseen.

61 a §

Jos työntekijä on saanut työttömyysturvain (602/1984) mukaista työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) mukaista työmarkkinatukea, työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaista koulutustukea taikka työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (1402/1997) mukaista koulutuspäivärahaa samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään tämän lain mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä takautuvasti, vakuutuslaitoksen on työttömyyskassan tai kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava päiväraha tai tapaturmaeläke työttömyyskassalle tai kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua työttömyyspäivärahan, työmarkkinatuen, koulutustuen tai koulutuspäivärahan määrää.

Jos työntekijä on tämän lain mukaista tapaturmaeläkettä, elinkorkoa, perhe-eläkettä ja huoltoeläkettä koskevan muutoksenhaun ollessa vireillä saanut väliaikaisesti kansan-

eläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain (347/1956) 45 §:n 2 momentin mukaan samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti edellä mainittua korvausta, vakuutuslaitoksen on suoritettava takautuvasti maksettava tapaturmaeläke, elinkorko, perhe-eläke ja huoltoeläke kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman eläkkeen määrää. Samoin voidaan menetellä, jos työntekijä on saanut kansaneläkelain mukaisista eläkettä samalta ajalta, jolta vakuutuslaitos oikaisee tai muutoin tarkistaa tapaturmaeläkkeen, elinkoron, perhe-eläkkeen ja huoltoeläkkeen määrän.

Jos kunta on järjestänyt korvaukseen oikeutetulle laitoshoidon tai -huoltoa taikka perhehoitoa, vakuutuslaitoksen on kunnan vaatimuksesta maksettava hänelle tuleva tapaturmavakuutuslain mukainen tapaturmaeläke, elinkorko, perhe-eläke ja huoltoeläke laitoshoidon tai -huollon taikka perhehoidon ajalta kunnalle käytettäväksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksusta annetun lain (734/1992) 14 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Korvaus maksetaan 1—3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa työttömyyskassalle, kansaneläkelaitokselle tai kunnalle vain sillä edellytyksellä, että se on ilmoittanut vakuutuslaitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen korvauksen maksupäivää oikeudestaan mainittuun korvaukseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Jos korvaus maksetaan holhoojalle, hoitajalle tai uskotulle miehelle taikka muulle vakuutuslaitoksen hyväksymälle henkilölle tai taholle tämän lain tullessa voimaan, korvauksen maksamista tälle jatketaan, kunnes vakuutuslaitokselle on ilmoitettu muusta edunvalvojasta, jolla on oikeus nostaa korvauksensaajan korvaus.

Lain 61 a §:n 2 momenttia voidaan soveltaa myös sellaiseen siinä mainittuun korvaukseen, joka on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1330

Asetus

tapaturmavakuutuslain täytäntöönpanosta annetun asetuksen 16 §:n kumoamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Sosiaali- ja terveysministerin esittelystä säädetään:

1 §
Tällä asetuksella kumotaan tapaturmavakuutuslain täytäntöönpanosta annetun asetuksen (850/1948) 16 §.

2 §
Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1331

Laki**työntekijäin eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 4 n §:n 4 momentti ja 19 a §, sellaisina kuin ne ovat, 4 n §:n 4 momentti laissa 1482/1995 ja 19 a § laeissa 1167/1996 ja 1040/1998,
muutetaan 10 c §:n 1 momentti, 19 b ja 19 c § sekä 21 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 10 c §:n 1 momentti, 19 c § ja 21 §:n 3 momentti laissa 878/1994 sekä 19 b § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 559/1993 ja mainitussa laissa 1482/1995, ja *lisätään* 4 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 274/1978 ja 100/1990, uusi 5 momentti seuraavasti:

4 b §

Perhe-eläke voidaan myöntää määräajaksi, jos selvitystä edunjättäjän kuolemasta ei voida esittää, mutta on todennäköistä, että edunjättäjä on kuollut.

10 c §

Käsiteltäessä eläkelaitoksessa tai eläketurvakeskuksessa tämän lain mukaista eläketurvan järjestämisvelvollisuutta, eläkehakemusta, eläkeoikeutta, eläkkeen määrää ja maksamista sekä takaisinperintää ja näihin rinnastettavia asioita asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos se on hänen etunsa vuoksi ilmeisen tarpeellista. Alle 15-vuotiaan puhevaltaa muussa kuin henkilöä koskevassa asiassa käyttää hänen edunvalvojansa. Muutoin käsitelyssä noudatetaan soveltuvin osin hallintomenettelylain (598/1982) 4, 6, 9—11, 16, 16 a, 16 b, 21, 23 ja 24 §:ssä ilmaistuja periaatteita.

19 b §

Jos se, jonka tämän lain mukaisesta etuudesta on kysymys, iän, vamman, sairauden tai muun syyn takia ei itse pysty hakemaan etuutta tai muuten hoitamaan etuutta koskevia asioitaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, voi eläkelaitoksen hyväksymä asianosaisen lähiomainen tai muu henkilö, joka on pääasiallisesti huolehtinut hänestä, asianosaisen puolesta käyttää puhevaltaa tämän lain mukaista etuutta koskevassa asiassa.

Tämän lain mukainen etuus maksetaan etuuden saajalle, jolle se on myönnetty, jollei laissa toisin säädetä. Etuuden maksamisesta sille, jolla on edunvalvoja, on soveltuvin osin voimassa, mitä holhustoimesta annetussa laissa (442/1999) säädetään. Alle 15-vuotiaan etuus maksetaan kuitenkin hänen edunvalvojalleen.

Tämän lain mukaista etuutta ei saa siirtää toiselle ilman eläkelaitoksen suostumusta. Eläkkeen panttaamista tarkoittava sopimus

on mitätön. Tämän lain nojalla maksettavaa hautausavustusta tai muuta kustannusten korvausta ei saa ulosmitata.

Jos tämän lain mukaisen etuuden maksamista etuuden saajalle itselleen ei voida pitää tarkoitustaan vastaavana hänen elämäntapojensa, sairautensa tai muun erityisen syyn vuoksi eikä hänelle ole määrätty edunvalvojaa, eläkelaitos voi etuuden saajan suostumuksella päättää, että etuus maksetaan etuuden saajan asuinkunnan sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimielimelle käytettäväksi etuuden saajan ja sellaisen henkilön huoltoon, jonka elatuksesta etuuden saaja on toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 2 §:n mukaan velvollinen huolehtimaan. Näin maksettua etuutta ei saa vastoin etuuden saajan nimenomaista suostumusta käyttää muuhun kuin sen kuukauden aikana annettavaan huoltoon, jolta etuus on suoritettu. Jos etuuden saaja on 19 c §:n 5 momentissa tarkoitettussa hoidossa tai huollossa, tulee etuus käyttää 19 c §:n 5 momentin mukaisesti. Esityksen etuuden maksamisesta voi tehdä etuuden saaja, hänen puolisonsa, muu omaisensa, henkilö, joka hänestä pääasiallisesti huolehtii, tai kunnan asianomainen monijäseninen toimielin.

Jos vanhuuseläke tai sellainen täysi työkyvyttömyyseläke, jonka suuruutta määrättäessä ei ole sovellettu 6 a §:ää, on ennen 8 §:n mukaisen yhteensovituksen suorittamista pienempi kuin viisi markkaa kuukaudessa, eläkelaitos voi maksaa eläkkeen kertasuorituksena. Niin ikään eläkelaitos voi maksaa kertasuorituksena viittä markkaa pienemmän perhe-eläkkeen tai eläkkeen, joka sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 perusteella maksetaan Suomesta lapselle niiden etuuksien, joihin lapsella olisi oikeus Suomesta, ja lapsen asuinmaan myöntämien etuuksien erotuksena. Kertasuoritus lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan.

Kertasuorituksen saajalla ei sen jälkeen ole saman eläketapahtuman vuoksi oikeutta eläkkeeseen niiden työsuhteiden perusteella, joihin kertasuoritus perustui. Jos määräajaksi myönnetty työkyvyttömyyseläke on maksettu kertasuorituksena, voidaan eläkkeensaajalle kuitenkin myöntää eläke siltä ajalta, jonka

hänen työkyvyttömyytensä määräajan jälkeen jatkuu.

Edellä 5 momentissa mainittu markkamäärä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta sen indeksiluvun mukaan, joka vahvistetaan 9 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen soveltamista varten.

19 c §

Jos eläkelaitos on myöntänyt työntekijälle takautuvasti työkyvyttömyyseläkkeen tai kuntoutusrahan ja työnantaja on maksanut hänelle samalta ajalta sairausajan palkkaa, eläke tai kuntoutusraha maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle, kuitenkin enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä. Eläkettä ei makseta työnantajalle siltä osin kuin se on 4 d §:n 4 momentin perusteella suoritettava sairausvakuutusrahastolle eikä eläkettä tai kuntoutusrahaa makseta työnantajalle myöskään silloin, kun työnantaja on saanut korvauksen sairausajalta maksamastaan palkasta muun lain nojalla.

Jos työntekijä on saanut työttömyysturvain mukaista työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatuesta annetun lain mukaista työmarkkinatukea taikka työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaista koulutustukea tai työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (1402/1997) mukaista koulutuspäivärahaa samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään eläkettä takautuvasti, eläkelaitoksen on työttömyyskassan tai kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava eläke työttömyyskassalle tai kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua työttömyyspäivärahan, työmarkkinatuen, koulutustuen tai koulutuspäivärahan määrää.

Jos työntekijä on väliaikaisesti saanut kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain 45 §:n 2 momentin mukaan samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään 21 §:ssä tarkoitettua valituksen johdosta eläkettä takautuvasti, eläkelaitoksen on suoritettava takautuva eläke kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman eläkkeen määrää. Samoin voidaan menetellä, jos työntekijä on saanut kansaneläkelain mukaista eläkettä samalta ajalta, jolta eläkelaitos 21 d §:n 2 momentin mukaisesti oikaisee tai muutoin tarkistaa myönnetyn eläkkeen määrän.

Jos työntekijä on saanut toimeentulotuesta

annetun lain 23 §:ssä tarkoitettua toimeentulotukea ennakkona, samalta ajalta takautuvasti myönnettävä eläke tai osa siitä maksetaan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimeentulotuen korvaamiseksi.

Jos kunta on järjestänyt eläkkeeseen oikeutetulle laitoshoidon tai -huoltoa taikka perhehoitoa, eläkelaitoksen on kunnan vaatimuksesta maksettava hänelle tuleva eläke laitoshoidon tai -huollon taikka perhehoidon ajalta kunnalle käytettäväksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 14 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Jos työntekijä on saanut opintotukilain (65/1994) mukaista opintorahaa, aikuisopintorahaa tai asumislisää samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti muuta kuin osatyökyvyttömyyseläkettä, eläkelaitoksen on kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava eläke kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksetun opintotuen määrää.

Eläke maksetaan 1—6 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa työnantajalle, työtömyyskassalle, kansaneläkelaitokselle, 4 momentissa tarkoitettulle toimielimelle tai kunnalle, kuitenkin vain sillä edellytyksellä, että eläkkeen maksamista koskeva ilmoitus

on tehty eläkelaitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen eläkkeen maksupäivää.

21 §

Mitä 10 c §:n 1 momentin kahdessa ensimmäisessä virkkeessä säädetään asianosaisen ja edunvalvojan puhevallasta ja kuulemisvelvollisuudesta, on vastaavasti voimassa muutoksenhakumenettelyssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2000.

Jos asianosaisen etuus on maksettu holhoojalle, hoitajalle tai uskotulle miehelle taikka muulle eläkelaitoksen hyväksymälle henkilölle tai muulle taholle tämän lain tullessa voimaan, etuuden maksaminen tälle jatkuu, kunnes eläkelaitokselle on ilmoitettu muusta edunvalvojasta, jolla on oikeus nostaa asianosaisen etuus.

Lain 19 b §:n 5 momenttia ja 19 c §:n 3 momenttia sovelletaan myös eläkkeeseen, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa.

Lain 19 b §:n 5 momentissa säädetty markkamäärä vastaa vuodelle 1966 vahvistettua palkkaindeksilukua.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1332

Laki

lyhytaikaisissa työsuhteisissa olevien työntekijäin eläkelain 13 a §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteisissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) 13 a §, sellaisena kuin se on laissa 1264/1999, seuraavasti:

13 a §
Jollei tästä laista muuta johdu, on soveltuvin osin voimassa, mitä säädetään työntekijäin eläkelain 1 §:n 6 ja 7 momentissa, 3 §:n 2 momentissa, 3 a §:ssä, 4 §:n 1 ja 5 momentissa, 4 a §:n 2—6 momentissa, 4 b—4 d, 4 f—4 h ja 4 j—4 n §:ssä, 5 §:n 4 ja 6 momentissa, 5 c, 7 f—7 h, 8,

8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a, 10 c ja 12 §:ssä, 12 a §:n 4 ja 5 momentissa, 13 a, 13 b ja 14 §:ssä, 15 §:n 2 momentissa sekä 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 b—19 d, 20, 21, 21 a—21 e, 22 ja 23 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2000.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1333

Laki**merimieseläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/1956) 21 §, 22 §:n 3 momentti sekä 40 ja 63 §, sellaisina kuin ne ovat, 21 ja 40 § laissa 880/1994, 22 §:n 3 momentti laissa 1346/1990 ja 63 § osaksi laissa 941/1988,
muutetaan 28 §:n 10 momentti, 28 b § ja 59 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 28 §:n 10 momentti laissa 1745/1995, 28 b § laissa 1169/1996 ja 59 §:n 3 momentti mainitussa laissa 880/1994, ja
lisätään lakiin uusi 2 a ja 28 c §, seuraavasti:

2 a §

Käsiteltäessä eläkekassassa tämän lain mukaista eläketurvan järjestämisvelvollisuutta, eläkehakemusta, eläkeoikeutta, eläkkeen määrää ja maksamista sekä takaisinperintää ja näihin rinnastettavia asioita asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos se on hänen etunsa vuoksi ilmeisen tarpeellista. Alle 15-vuotiaan puhevaltaa muussa kuin henkilöä koskevassa asiassa käyttää hänen edunvalvojansa. Muutoin käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin hallintomenettelylain (598/1982) 4, 6, 9—11, 16, 16 a, 16 b, 21, 23 ja 24 §:ssä ilmaistuja periaatteita.

Eläkekassan toimihenkilö ja hallituksen jäsen voi kuitenkin sen estämättä, mitä hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään, käsitellä asiaa, joka koskee eläkekassan eläketurvan järjestänyttä työnantajaa tai tällaisen työnantajan palveluksessa olevaa työntekijää.

28 §

Jos työkyvyttömyyseläke 28 b §:n 4 momentin mukaisesti suoritetaan kertasuoritus-

sena, työkyvyttömyyseläkkeeseen ei sovelleta, mitä edellä tässä pykälässä säädetään.

28 b §

Jos se, jonka tämän lain mukaisesta etuudesta on kysymys, iän, vamman, sairauden tai muun syyn takia ei itse pysty hakemaan etuutta tai muuten hoitamaan etuutta koskevia asioitaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, voi eläkekassan hyväksymä asianosaisen lähiomainen tai muu henkilö, joka pääasiallisesti huolehtii hänestä, asianosaisen puolesta käyttää puhevaltaa tämän lain mukaista etuutta koskevassa asiassa.

Tämän lain mukainen etuus maksetaan etuuden saajalle, jolle se on myönnetty, jollei laissa toisin säädetä. Etuuden maksamisesta sille, jolla on edunvalvoja, on soveltuvin osin voimassa, mitä holhustoimesta annetussa laissa (442/1999) säädetään. Alle 15-vuotiaan etuus maksetaan kuitenkin hänen edunvalvojalleen.

Tämän lain mukaista etuutta ei saa siirtää toiselle ilman eläkelaitoksen suostumusta. Eläkkeen panttaamista tarkoittava sopimus on mitätön. Tämän lain nojalla maksettavaa

HE 165/1999
 StVM 28/1999
 EV 139/1999

2 490301/158

hautausavustusta tai muuta kustannusten korvausta ei saa ulosmitata.

Jos tämän lain mukaisen etuuden maksamista etuuden saajalle itselleen ei voida pitää tarkoitustaan vastaavana hänen elämäntapojensa, sairautensa tai muun erityisen syyn vuoksi eikä hänelle ole määrätty edunvalvoja, eläkelaitos voi etuuden saajan suostumuksella päättää, että etuus maksetaan etuuden saajan asuinkunnan sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimielimelle käytettäväksi etuuden saajan ja sellaisen henkilön huoltoon, jonka elatuksesta etuuden saaja on toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 2 §:n mukaan velvollinen huolehtimaan. Näin maksettua etuutta ei saa vastoin etuuden saajan nimenomaista suostumusta käyttää muuhun kuin sen kuukauden aikana annettavaan huoltoon, jolta etuus on suoritettu. Jos etuuden saaja on 28 c §:n 5 momentissa tarkoitettussa hoidossa tai huollossa, tulee etuus käyttää 28 c §:n 5 momentin mukaisesti. Esityksen etuuden maksamisesta voi tehdä etuuden saaja, hänen puolisonsa, muu omaisensa, henkilö, joka hänestä pääasiallisesti huolehtii, tai kunnan asianomainen monijäseninen toimielin.

Tämän lain mukaisen eläkkeen kertosuorituksessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä työntekijäin eläkelain 19 b §:n 5—7 momentissa säädetään.

28 c §

Jos työntekijä on saanut työttömyysturvain mukaista työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatuesta annetun lain mukaista työmarkkinatukea taikka työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista koulutustukea tai työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (1402/1997) mukaista koulutuspäivärahaa samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään eläkettä takautuvasti, eläkekassan on työttömyyskassan tai kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava eläke työttömyyskassalle tai kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua työttömyyspäivärahan, työmarkkinatuen, koulutustuen tai koulutuspäivärahan määrää.

Jos työntekijä on väliaikaisesti saanut kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain 45 §:n 2 momentin mukaan samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään 59 §:ssä tarkoitettua valituksen johdosta eläkettä takautuvasti, eläkekassan on suoritettava ta-

kautuva eläke kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman eläkkeen määrää. Samoin voidaan menetellä, jos työntekijä on saanut kansaneläkelain mukaista eläkettä samalta ajalta, jolta eläkekassa 61 §:n 2 momentin mukaisesti oikaisee tai muutoin tarkistaa myönnetyn eläkkeen määrän.

Jos työntekijä on saanut toimeentulotuesta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettua toimeentulotukea ennakkona, samalta ajalta takautuvasti myönnettävä eläke tai osa siitä maksetaan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua hakemuksista sille jo annetun toimeentulotuen korvaamiseksi.

Jos kunta on järjestänyt eläkkeeseen oikeutetulle laitoshoidon tai -huoltoa taikka perhehoitoa, eläkekassan on kunnan vaatimuksesta maksettava hänelle tuleva eläke laitoshoidon tai -huollon taikka perhehoidon ajalta kunnalle käytettäväksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 14 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Jos työntekijä on saanut opintotukilain (65/1994) mukaista opintorahaa, aikuisopintorahaa tai asumislisää samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti muuta kuin osatyökyvyttömyyseläkettä, eläkekassan on kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava eläke kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksetun opintotuen määrää.

Eläke maksetaan 1—5 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa työttömyyskassalle, kansaneläkelaitokselle, 3 momentissa tarkoitettulle toimielimelle tai kunnalle, kuitenkin vain sillä edellytyksellä, että eläkkeen maksamista koskeva ilmoitus on tehty eläkekassalle vähintään kaksi viikkoa ennen eläkkeen maksupäivää.

59 §

Mitä 2 a §:n 1 momentin kahdessa ensimmäisessä virkkeessä säädetään asianosaisen ja edunvalvojan puhevallasta ja kuulemisvelvollisuudesta, on vastaavasti voimassa muutoksenhakumenettelyssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Jos asianosaisen etuus on maksettu holhoojalle, huoltajalle tai uskotulle miehelle taikka muulle eläkekassan hyväksymälle

henkilölle tai muulle taholle tämän lain tullessa voimaan, etuuden maksaminen tälle jatkuu, kunnes eläkekassalle on ilmoitettu muusta edunvalvojasta, jolla on oikeus nostaa asianosaisen etuus.

Lain 28 c §:n 2 momenttia sovelletaan myös eläkkeeseen, joka on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1334

Laki**yrittäjien eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/1969) 2 §:n 2 momentti, 7 §:n 4 momentti, 12 § ja 17 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 2 momentti, 7 §:n 4 momentti ja 12 § laissa 1002/1997 ja 17 §:n 1 momentti laissa 225/1998, seuraavasti:

2 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vakuutus voidaan ottaa takautuvasti kulumassa olevalta ja sitä välittömästi edeltäneeltä kolmelta kalenterivuodelta. Vakuutusta ei saa ottaa yrittäjän kuoleman jälkeen, ellei eläketurvakeskus kuolinpesän osakkaan hakemuksesta erityisestä syystä toisin päätä.

7 §

Eläkkeen perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen ja työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti tarkistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Jos eläkelaitoksen oikeus vakuutusmaksun saamiseen on menetetty 12 §:n 6 momentin mukaisesti, vähennetään siltä kalenterivuodelta, jolta vakuutusmaksu on vanhentunut, eläkkeen perusteena olevaa työtuloa ottaen huomioon saamatta jääneet vakuutusmaksut siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Jos yrittäjälle on vahvistettu työtulo 23 vuoden iän täyttämisen jälkeiseltä ajalta, eläkkeen perusteena olevaa työtuloa määrättäessä jätetään sanotun iän täyttämistä edeltäneet

työtulot ja vastaava aika huomioon ottamatta.

12 §

Jos yrittäjä on laiminlyönyt tämän lain mukaisen vakuutuksen ottamisen eikä kehoituksen saatuaan korjaa laiminlyöntiään eläketurvakeskuksen määräämässä kohtuullisessa ajassa, eläketurvakeskus ottaa vakuutuksen yrittäjän puolesta (*pakkovakuuttaminen*). Tällöin eläkelaitos vahvistaa hankitun selviytyksen tai sen puuttuessa arvion perusteella yrittäjälle työtulon ja perii vakuutusmaksun.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu laiminlyönnin sattuessa työtulo vahvistetaan tämän lain mukaisen yrittäjätoiminnan alkamisesta lukien. Työtuloa ei kuitenkaan vahvisteta takautuvasti pidemmältä ajalta kuin kulumassa olevalta ja sitä välittömästi edeltäneeltä kolmelta kalenterivuodelta. Jos vakuuttamisvelvollisuus on laiminlyöty tätä aikaisemmalta ajalta, oikeus tämän lain mukaiseen eläkkeeseen on tältä osin menetetty.

Jos yrittäjä on pakkovakuutettu, häneen ei sovelleta 9 §:n 2 momenttia.

Eläkelaitos voi korottaa vakuuttamisvelvol-

lisuutensa laiminlyöneen yrittäjän vakuutusmaksun laiminlyönnin ajalta enintään kaksinkertaiseksi. Tarkemmat ohjeet korotuksen määräämisestä antaa eläketurvakeskus.

Jos yrittäjä on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen, eläkelaitoksella on oikeus periä sille suorituksen viivästymisen ajalta korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen vuotuisen viivästyskorko.

Vakuutusmaksu on perittävä maksuvelvoiteliselta viimeistään maksuunpanovuotta välittömästi seuraavan viiden kalenterivuoden kuluessa. Muutoin oikeus maksun saamiseen on menetetty. Eläkkeensaajan maksamatta jääneet vakuutusmaksut voidaan vähentää eläkkeestä siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

17 §

Jollei tästä laista muuta johdu, on soveltuvien osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

säädetään työntekijäin eläkelain 2 §:n 2 momentissa, 3 §:n 1 ja 2 momentissa, 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §:ssä, 5 §:n 1 momentissa, 2 momentin 1 kohdassa, 3, 4 ja 6 momentissa, 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 ja 10 c §:ssä, 11 §:n 1 ja 2 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 4 momentissa sekä 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e ja 22 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Lain 2 §:n 2 momenttia sovelletaan vakuutukseen, jota koskeva hakemus tulee vireille lain tultua voimaan.

Lain 12 §:n 2 momenttia sovelletaan työtulon vahvistamispäätökseen, joka annetaan eläketurvakeskuksen lain voimaantulon jälkeen antaman pakkovakuuttamispäätöksen perusteella.

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1335

Laki**maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 3 §:n 2 momentti, 8 i §:n 1 momentti, 12 § ja 19 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti ja 8 i §:n 1 momentti laissa 1003/1997 ja 12 § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 913/1981 sekä 19 §:n 1 momentti laissa 224/1998 ja 3 momentti laissa 751/1974, seuraavasti:

3 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vakuutus voidaan ottaa takautuvasti kulumassa olevalta ja sitä välittömästi edeltäneeltä kolmelta kalenterivuodelta. Vakuutusta ei saa ottaa yrittäjän kuoleman jälkeen, ellei maatalousyrittäjien eläkelaitos kuolinpesän osakkaan hakemuksesta erityisestä syystä toisin päättä.

8 i §

Eläkkeen perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen ja työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti tarkistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Jos eläkelaitoksen oikeus vakuutusmaksun saamiseen on menetetty 12 §:n 5 momentin mukaisesti, vähennetään siltä kalenterivuodelta, jolta vakuutusmaksu on vanhentunut, eläkkeen perusteena olevaa työtuloa ottaen huomioon saamatta jäänyt vakuutusmaksu siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

12 §

Jos maatalousyrittäjä on laiminlyönyt tämän lain mukaisen vakuutuksen ottamisen eikä kehotuksen saatuaan korjaa laiminlyöntiään maatalousyrittäjien eläkelaitoksen määräämässä kohtuullisessa ajassa, maatalousyrittäjien eläkelaitos vahvistaa hankkimansa selvityksen tai sen puuttuessa arvion perusteella työtulon ja perii vakuutusmaksun (*pakkovakuuttaminen*).

Edellä 1 momentissa tarkoitetun laiminlyönnin sattuessa työtulo vahvistetaan tämän lain mukaisen maatalousyrittäjätoiminnan alkamisesta lukien. Työtuloa ei kuitenkaan vahvisteta takautuvasti pidemmältä ajalta kuin kulumassa olevalta ja sitä välittömästi edeltäneeltä kolmelta kalenterivuodelta. Jos vakuuttamisvelvollisuus on laiminlyöty tätä aikaisemmalta ajalta, oikeus tämän lain mukaiseen eläkkeeseen on tältä osin menetetty.

Eläkelaitos voi korottaa vakuuttamisvelvollisuutensa laiminlyöneen maatalousyrittäjän vakuutusmaksun laiminlyönnin ajalta enintään kaksinkertaiseksi.

Jos maatalousyrittäjä on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen, eläkelaitoksella

on oikeus periä sille suorituksen viivästymisen ajalta korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko.

Vakuutusmaksu on perittävä maksuvelvolliselta viimeistään maksuunpanovuotta välittömästi seuraavan viiden kalenterivuoden kuluessa. Muutoin oikeus maksun saamiseen on menetetty. Eläkkeensaajan maksamatta jääneet tämän lain ja maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) mukaiset vakuutusmaksut voidaan vähentää eläkkeestä siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Maatalousyrittäjän hakiessa 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua vapautusta vakuuttamisvelvollisuudesta tai 15 §:n 1 momentissa tarkoitettua muutosta eläkelaitos voi keskeyttää vakuutusmaksun perinnän, kunnes vapautushakemus tai muutoksenhaku on käsitelty. Kun maatalousyrittäjä hakee työkyvyttömyyseläkettä, eläkelaitos voi niin ikään keskeyttää perinnän, kunnes hakemus on ratkaistu.

19 §

Jollei tästä laista muuta johdu, on soveltuvin osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä säädetään työntekijäin eläkelain 2 §:n 2 momentissa, 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §:ssä,

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

5 §:n 1 momentissa, 2 momentin 1 kohdassa, 3, 4 ja 6 momentissa, 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 11 §:n 1 ja 2 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa sekä 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e ja 22 §:ssä.

Työntekijäin eläkelain 8 §:n 1 ja 5 momentin säännöksiä sovellettaessa tämän lain mukainen eläke on rinnastettava työntekijäin eläkelain perusteella saatavaan eläkkeeseen ja tämän lain mukaiseen eläkkeeseen oikeuttava työtulo otettava huomioon sanottujen säännösten edellyttämää korkeinta eläkkeen perusteena olevaa palkkaa valittaessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Lain 3 §:n 2 momenttia sovelletaan vakuutukseen, jota koskeva hakemus tulee vireille lain tultua voimaan.

Lain 12 §:n 2 momenttia sovelletaan lain voimaantulon jälkeen annettuun pakkovakuuttamispäätökseen.

Lain 19 §:n 3 momenttia sovelletaan sellaiseen eläkkeeseen, jossa eläketapahtuma sattuu tämän lain tultua voimaan.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1336

Laki

luopumiseläkelain 24 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/1974) 24 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 885/1994, seuraavasti:

24 §
Jollei tästä laista muuta johdu, on luopumiseläkkeestä soveltuvien osin voimassa, mitä säädetään työntekijäin eläkelain 9, 10 c, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 b—19 d, 20, 21, 21 a—21 e ja 22 §:ssä sekä maata-

lousyrittäjien eläkelain 16—18 §:ssä ja 19 §:n 4 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1337

Laki**maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 43 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1317/1990) 43 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 883/1994, seuraavasti:

43 §

Jollei tästä laista muuta johdu, on sukupolvenvaihdoseläkkeestä soveltuvin osin voimassa, mitä säädetään työntekijäin eläkelain 8 g, 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 §:n 2 ja 3 momentissa, 17 a §:ssä, 18 §:n 2 ja 3 momentissa, 19 b §:n 1—4 momentissa sekä 19 c §:n

2—7 momentissa, 19 d, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16 ja 17 §:ssä ja 19 §:n 5—7 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2000.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1338

Laki

maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain 37 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1330/1992) 37 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 884/1994, seuraavasti:

37 §
Jollei tästä laista muuta johdu, on luopumiskorvauksesta soveltuvin osin voimassa, mitä säädetään työntekijäin eläkelain 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 §:n 2 ja 3 momentissa, 17 a §:ssä, 18 §:n 2 ja 3 momentissa, 19 b §:n 1—4 momentissa sekä 19 c §:n

2—7 momentissa, 19 d, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16—18 §:ssä ja 19 §:n 5—7 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2000.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1339

Laki**maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 40 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 40 §:n 1 momentti seuraavasti:

40 §
 Jollei tästä laista muuta johdu, on luopumistuesta soveltuvin osin voimassa, mitä säädetään työntekijäin eläkelain 8 g, 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 §:n 2 ja 3 momentissa, 17 a §:ssä, 18 §:n 2 ja 3 momentissa, 19 b §:n 1—4 momentissa sekä 19 c §:n

2—7 momentissa, 19 d, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16—18 §:ssä ja 19 §:n 5—7 momentissa.

—————
 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1340

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös**työeläkkeen laskemisesta eräissä tapauksissa**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Sosiaali- ja terveysministeriö on 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 11 §:n 2 momentin sekä 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 19 §:n 1 momentin ja samana päivänä annetun yrittäjien eläkelain (468/1969) 17 §:n 1 momentin, sellaisena kuin työntekijäin eläkelain 11 §:n 2 momentti on laissa 459/1986, maatalousyrittäjien eläkelain 19 §:n 1 momentti on laissa 1335/1999 ja yrittäjien eläkelain 17 §:n 1 momentti on laissa 1334/1999, nojalla päättänyt:

1 §

Jos viimeiseen työsuhteeseen liittyvien eläketurvan ehtojen mukaan eläkeikää on alennettu 65 vuoden iästä ja eläke alkaa myöhemmin kuin eläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta, korotetaan viimeiseen työsuhteeseen liittyvää työntekijäin eläkelain 8 §:n mukaisesti yhteensovitettua peruseläkettä vakuutusmatemaattisesti seuraavan taulukon mukaisia kertoimia ja työntekijäin eläkelain 5 a §:n 1 momenttia soveltaen siten kuin 2—3 §:ssä määrätään.

eläkeikä	kerroin	eläkeikä	kerroin
50 tai alempi	1,875	58	1,421
51	1,813	59	1,369
52	1,752	60	1,316
53	1,693	61	1,238
54	1,636	62	1,168
55	1,581	63	1,106
56	1,527	64	1,050
57	1,474	65	1,000

2 §

Eläkkeelle siirtymisen ikä määrätään kuukauden tarkkuudella ja tätä ikää vastaava kerroin lasketaan taulukosta tuhannesosan tarkkuudella suoraviivaista väliarvolaskumenettelyä käyttäen.

3 §

Eläkkeen alkaessa viimeistään 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta, 1 §:n mukainen eläkkeen määrä lasketaan siten, että yhteensovitettu peruseläke sen suuruisena kuin se olisi, jos eläkkeenhakija olisi siirtynyt eläkkeelle heti eläkeiän täyttyään, kerrotaan eläkeikää vastaavalla taulukon kertoimella ja tulo jaetaan eläkkeelle siirtymisen ikää vastaavalla, 2 §:n mukaisesti lasketulla kertoimella.

Eläkkeen alkaessa myöhemmin kuin 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta, lasketaan ensin 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta alkavaa eläkettä vastaava 1 momentin mukainen eläkkeen määrä. Näin laskettua eläkettä korotetaan työntekijäin eläkelain 5 a §:n 1 momentin mukaisesti jokaiselta kuukaudelta, jolla eläkkeen alkaminen on lykkääntynyt 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua myöhemmäksi.

4 §

Jos viimeiseen työsuhteeseen tai maatalousyrittäjä- taikka yrittäjätoimintaan liittyvien eläketurvan ehtojen mukaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen määrää on korotettu vähimmäisehtojen mukaisesta tasosta ja vanhuuseläke alkaa myöhemmin kuin eläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta, muunnetaan vähimmäistason ylittävää ansaittua eläkettä vakuutus-

matemaattisesti siten, että vanhuuseläkkeen pääoma-arvo säilyy. Pääoma-arvokertoimien tulee vastata vakuutetun ikää kuukauden tarkkuudella ja vakuutetun sukupuolta.

5 §

Jos viimeiseen työsuhteeseen tai maatalousyrittäjä- tai yrittäjätoimintaan liittyvien eläketurvan ehtojen mukaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen määrää on korotettu vähimmäisehtojen mukaisesta tasosta ja vanhuuseläke myönnetään varhennettuna, muunnetaan vähimmäistason ylittävää eläkkeen alkamishetken mennessä ansaittua eläkettä vakuutusmatemaattisesti siten, että vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen yhteenlaskettu pääoma-arvo säilyy.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

Pääoma-arvokertoimien tulee vastata vakuutetun ikää kuukauden tarkkuudella ja vakuutetun sukupuolta.

6 §

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Jos eläkkeenhakija on täyttänyt eläkeiän ennen 1 päivää tammikuuta 2000 ja vanhuuseläke alkaa mainittuna päivänä tai sen jälkeen, lasketaan eläkkeeseen tuleva korotus ennen 1 päivää tammikuuta 2000 olleen lykkäytymisajan perusteella soveltaen työeläkkeen laskemisesta eräissä tapauksissa annettua sosiaali- ja terveysministeriön päätöstä (500/1986).

Vanhempi hallitussihteeri Juha Rossi

N:o 1341

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös**perusteista, joiden mukaan työntekijäin eläkelain 19 b §:ssä säädetty kertasuoritus lasketaan**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Sosiaali- ja terveysministeriö on 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 19 b §:n 5 momentin, sellaisena kuin se on laissa 1331/1999, nojalla päättänyt:

1 §
Vanhuuseläkkeen, joka ei sisällä lapsikorotusta, kertasuoritus lasketaan kertomalla vuotuinen eläke eläkkeensaajan ikää vastaavalla alla olevan taulukon kertoimella. Jos eläkkeensaaja on nainen, kerrointa määrättäessä vähennetään kuitenkin hänen iästään kahdeksan vuotta.

Ikä	Kerroin	Ikä	Kerroin
44 tai alle	21,47	65	13,43
45	21,14	66	13,01
46	20,81	67	12,59
47	20,47	68	12,17
48	20,12	69	11,75
49	19,76	70	11,33
50	19,40	71	10,92
51	19,04	72	10,50
52	18,67	73	10,09
53	18,29	74	9,69
54	17,91	75	9,29
55	17,52	76	8,89
56	17,13	77	8,50
57	16,73	78	8,11
58	16,33	79	7,74
59	15,92	80	7,37
60	15,52	81	7,00
61	15,10	82	6,65
62	14,69	83	6,31
63	14,27	84	5,97
64	13,85	85 tai yli	5,65

2 §
Työkyvyttömyyseläkkeen, joka ei sisällä lapsikorotusta, kertasuoritus lasketaan kertomalla vuotuinen eläke eläkkeensaajan ikää vastaavalla alla olevan taulukon kertoimella. Määräajaksi myönnetyn työkyvyttömyys-

eläkkeen kertasuoritusta laskettaessa käytetään kuitenkin sitä ikää vastaavaa kerrointa, joka saadaan, kun 65 vuodesta vähennetään aika, jolta eläkettä olisi suoritettava.

Ikä	Kerroin	Ikä	Kerroin
18	15,94	42	13,36
19	15,97	43	13,07
20	15,99	44	12,75
21	16,00	45	12,42
22	16,00	46	12,07
23	15,99	47	11,70
24	15,97	48	11,30
25	15,93	49	10,88
26	15,89	50	10,43
27	15,83	51	9,97
28	15,76	52	9,47
29	15,68	53	8,95
30	15,59	54	8,39
31	15,48	55	7,81
32	15,36	56	7,20
33	15,23	57	6,55
34	15,08	58	5,87
35	14,92	59	5,16
36	14,75	60	4,40
37	14,56	61	3,61
38	14,35	62	2,78
39	14,13	63	1,90
40	13,89	64	0,97
41	13,63	65	0,00

3 §
Vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen, johon sisältyy lapsikorotus, kertasuoritus lasketaan määräämällä kertasuorituksen perusteeksi otettava eläke eläkkeensaajan ja lapsikorotukseen oikeuttavien lasten osalta erikseen ja muuntamalla sanotut eläkkeet sen jälkeen kertasuorituksiksi. Vanhuus- tai työ-

kyvyttömyyseläkkeen kertasuoritus on näin saatujen kertasuoritusten yhteismäärä. Jos lapsikorotukseen oikeuttavia lapsia on enemmän kuin kaksi, otetaan kertasuoritusta laskettaessa huomioon kaksi nuorinta lasta.

Kertasuorituksen perusteeksi otettava eläke on eläkkeensaajan osalta se vuotuinen eläke, jonka hän viimeksi suoritetun yhteensovituksen huomioon ottaen saisi, jollei hänellä olisi lapsikorotukseen oikeuttavia lapsia. Muu osa maksettavasta eläkkeestä on lapsikorotusta. Lapsen osalta kertasuorituksen perusteeksi otettava eläke on vuotuisen lapsikorotuksen suuruinen tai, jos lapsikorotukseen oikeuttavia kertasuoritusta laskettaessa huomioon otettavia lapsia on kaksi, kummankin osalta puolet vuotuisen lapsikorotuksen määrästä.

Kertasuorituksen perusteeksi otettava eläke muunnetaan kertasuoritukseksi kertomalla se muuntokertoimella. Eläkkeensaajan osalta sanottu muuntokerroin on eläkkeensaajan ikää vastaava 1 §:n mukainen vanhuuseläkekerroin tai 2 §:n mukainen työkyvyttömyyseläkekerroin. Lapsen osalta muuntokerroin määrätään siten, että verrataan eläkkeensaajalle edellä mainitulla tavalla määrättyä muuntokerrointa ja lapsen ikää vastaavaa 4 §:ssä olevan taulukon B päteijälle 18 vuotta määrättyä kerrointa keskenään. Muuntokerroin on pienempi näistä kahdesta kertoimesta.

4 §

Perhe-eläkkeen kertasuoritus määrätään laskemalla kunkin edunsaajan osalta erikseen kertasuorituksen perusteeksi otettava eläke ja sen jälkeen muuntamalla sanotut eläkkeet kertasuorituksiksi. Perhe-eläkkeen kertasuoritus on näin saatujen kertasuoritusten yhteismäärä.

Edunsaajan kertasuoritusten perusteeksi otettava eläke saadaan kertomalla hänen vuotuinen eläkkeensä seuraavasta taulukosta ilmenevällä, edunsaajina olevien lasten lukumäärästä riippuvalla kertoimella.

Eläkettä saavien lasten lukumäärä	Lesken ja entisen puolison kerroin	Lasten kerroin
0	1,00	-
1	1,00	1,00
2	1,16	1,04
3	1,80	1,10
4 tai enemmän	2,60	1,24

Kertasuorituksen perusteeksi otettava eläke muunnetaan kertasuoritukseksi kertomalla se eläkkeensaajan ikää vastaavalla kertoimella. Lesken ja edunjättäjän entisen puolison kerroin saadaan taulukosta A, jolloin kerrointa määrättäessä edunsaajana olevan miehen ikään on lisättävä kahdeksan vuotta. Lapsen kerroin saadaan taulukosta B. Kun kysymyksessä on perhe-eläke, jota suoritetaan työkyvyttömälle lapselle eläkkeen päteijän täyttämisen jälkeiseltä ajalta, käytetään kuitenkin 2 §:n mukaisesti määrättyä kerrointa, jota korotetaan, jos eläke on myönnetty toistaiseksi, luvulla 1,00.

Taulukko A

Lesken ikä	Kerroin	Lesken ikä	Kerroin
17 tai alle	29,22	54	20,81
18	29,08	55	20,47
19	28,94	56	20,12
20	28,80	57	19,76
21	28,65	58	19,40
22	28,50	59	19,04
23	28,34	60	18,67
24	28,18	61	18,29
25	28,01	62	17,91
26	27,84	63	17,52
27	27,67	64	17,13
28	27,49	65	16,73
29	27,30	66	16,33
30	27,11	67	15,92
31	26,92	68	15,52
32	26,72	69	15,10
33	26,51	70	14,69
34	26,30	71	14,27
35	26,08	72	13,85
36	25,86	73	13,43
37	25,63	74	13,01
38	25,40	75	12,59
39	25,16	76	12,17
40	24,91	77	11,75
41	24,66	78	11,33
42	24,40	79	10,92
43	24,14	80	10,50
44	23,87	81	10,09
45	23,59	82	9,69
46	23,31	83	9,29
47	23,02	84	8,89
48	22,72	85	8,50
49	22,42	86	8,11
50	22,11	87	7,74
51	21,79	88	7,37
52	21,47	89	7,00
53	21,14	90 tai yli	6,65

N:o 1341

Taulukko B

Lapsen ikä	Kerroin, kun eläkkeen pääteikä on		
	18 v.	21v.	24 v.
0	13,96	15,65	17,19
1	13,36	15,10	16,69
2	12,75	14,54	16,17
3	12,12	13,96	15,65
4	11,46	13,36	15,10
5	10,79	12,75	14,54
6	10,10	12,12	13,96
7	9,39	11,46	13,36
8	8,66	10,79	12,75
9	7,90	10,10	12,12
10	7,12	9,39	11,46
11	6,32	8,66	10,79
12	5,50	7,90	10,10
13	4,65	7,12	9,39
14	3,77	6,32	8,66
15	2,87	5,50	7,90
16	1,94	4,65	7,12
17	0,99	3,77	6,32
18	0,00	2,87	5,50
19	-	1,94	4,65
20	-	0,99	3,77
21	-	0,00	2,87
22	-	-	1,94
23	-	-	0,99
24	-	-	0,00

5 §

Tässä päätöksessä tarkoitettuna eläkkeensaajan tai eläkkeensaajan lapsen ikänä pidetään hänen ikäänsä sinä ajankohtana, jolle kertasuoritus määrätään. Vuotuisella eläkkeellä tarkoitetaan samana ajankohtana maksettavaa kuukausieläkettä kerrottuna luvulla 12.

Kertasuoritus on määrättävä kertasuorituspäätöstä myöhemmälle ajankohdalle.

6 §

Tätä päätöstä sovellettaessa lasketaan ajankaksot sekä eläkkeensaajan ja eläkkeensaajan lapsen ikä kuukauden tarkkuudella ottamatta huomioon täysien kuukausien yli meneviä päiviä. Kertoimet määrätään 1, 2 ja 4 §:ssä olevista taulukoista sadasosan tarkkuudella suoraviivaista väliarvolaskumenettelyä käytäen.

7 §

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Tällä päätöksellä kumotaan sosiaali- ja terveysministeriön 19 päivänä joulukuuta 1990 samasta asiasta antama päätös (1218/1990).

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1999

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*Vanhempi hallitussihteeri *Juha Rossi*